

УДК 342.95

 DOI: <http://doi.org/10.5281/zenodo.10041168>
Е.О. МУЗИЧУК,

аспірант Академії праці, соціальних відносин і туризму, м. Київ,

 Україна; e-mail: edmuzychuk@gmail.com;

 ORCID: <https://orcid.org/0009-0000-8695-8807>

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА НАПРЯМКИ ВДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ У ПУБЛІЧНІЙ СЛУЖБІ

Е.О. MUZYCHUK,

Postgraduate Student, Academy of Labour, Social Relations and Tourism, Kyiv,

 Ukraine; e-mail: edmuzychuk@gmail.com;

 ORCID: <https://orcid.org/0009-0000-8695-8807>

ACTUAL PROBLEMS AND DIRECTIONS FOR IMPROVEMENT OF THE ANTI-CORRUPTION SYSTEM IN THE PUBLIC SERVICE

АНОТАЦІЇ (ABSTRACTS), КЛЮЧОВІ СЛОВА (KEY WORDS)

Постановка проблеми. Україна стикається із серйозною проблемою корупції в публічній службі, яка завдавала значних шкідливих наслідків для суспільства, ефективності державного управління та довіри громадян до владних структур. Наразі до проблемних у системі протидії корупції в публічній службі віднесені недостатні повноваження та ресурсна база антикорупційних органів, неефективність координації між суб'єктами протидії корупції, часті зміни в законодавстві, недостатній контроль і залучення громадськості до моніторингу та контролю за владними процесами. Це створює серйозні перешкоди на шляху до створення ефективної та прозорої системи протидії корупції в публічній службі. У зв'язку з цим, виникає необхідність в дослідженні та ідентифікації актуальних проблем та визначенні напрямків подальшого вдосконалення цієї системи для досягнення високих стандартів доброчесності та ефективності в українській публічній службі. **Мета** статті полягає у визначенні актуальних проблем і напрямків вдосконалення системи протидії корупції у публічній службі. Використані **методи** правової експертизи для оцінки та аналізу конкретних нормативних актів та їх відповідності принципам боротьби з корупцією, діагностичний аналіз для визначення ключових проблем та недоліків у системі протидії корупції та ін. **Результати.** Показано, що оптимізація системи суб'єктів, які беруть участь у протидії корупції в публічній службі, потребує реалізації конкретних напрямків вдосконалення. Ці заходи спрямовані на досягнення таких важливих цілей, як зменшення рівня корупції та підвищення прозорості та ефективності у функціонуванні публічної служби взагалі. До цих напрямків вдосконалення відносяться поліпшення законодавчої бази, впровадження ефективного механізму міжвідомчої співпраці і координації, а також активне залучення громадськості до процесу протидії корупції. Здійснення цих заходів може суттєво сприяти покращенню боротьби з корупцією в публічній службі та забезпечити більш прозорий та ефективний функціонування державних органів. **Висновки.** Серед важливих заходів, спрямованих на покращення системи протидії корупції в публічній службі відзначені розробка та впровадження ефективних систем контролю над деклараціями про майно та доходи посадових осіб, використання технологій блокчейн у сфері публічних закупівель, активне залучення громадськості до боротьби з корупцією, удосконалення механізмів контролю у публічній службі, впровадження програмних рішень для більш ефективної протидії корупції, налагодження співпраці між антикорупційними органами та міжнародними структурами, зміцнення незалежності та ефективності судової системи, використання сучасних інформаційних технологій та сприяння подальшому економічному розвитку держави.

Ключові слова: протидія корупції; система протидії корупції; оптимізація; публічна служба; правове регулювання; державна політика; законодавче забезпечення; адміністративне право

Problem statement. Ukraine faces a significant issue of corruption in the public service sector, which has resulted in detrimental consequences for society, the efficiency of government administration, and citizens' trust in the authorities. Currently, the problems in the anti-corruption system within the public service sector encompass insufficient authority and resources for anti-corruption agencies, ineffective coordination among anti-corruption entities, frequent legislative changes, and inadequate oversight and involvement of the public in monitoring and controlling governmental processes. These challenges cre-

ate substantial obstacles to the establishment of an efficient and transparent anti-corruption system within the public service. Therefore, there is a need for research to identify the current issues and determine directions for further improvement of this system to achieve high standards of integrity and effectiveness in the Ukrainian public service. The **purpose** of this article is to identify current issues and directions for enhancing the anti-corruption system within the public service. Legal expertise **methods** were employed to assess and analyze specific legislative acts and their alignment with anti-corruption principles, as well as diagnostic analysis to identify key issues and shortcomings in the anti-corruption system. **Results.** It has been demonstrated that optimizing the system of entities involved in combating corruption in the public service requires the implementation of specific areas of improvement. These measures are aimed at achieving critical objectives, such as reducing the level of corruption and enhancing transparency and efficiency in the overall functioning of the public service. These areas of improvement encompass enhancing the legislative framework, introducing an effective mechanism for interagency cooperation and coordination, as well as actively engaging the public in the fight against corruption. Implementing these measures can significantly contribute to improving the anti-corruption efforts within the public service and ensuring a more transparent and efficient operation of government institutions. **Conclusions.** Among the crucial measures aimed at enhancing the anti-corruption system within the public service, several stand out, including the development and implementation of effective control systems over property and income declarations of officials, the utilization of blockchain technology in public procurement, active engagement of the public in combating corruption, improvements in control mechanisms within the public service, the implementation of software solutions for more effective anti-corruption measures, fostering cooperation between anti-corruption bodies and international organizations, strengthening the independence and effectiveness of the judicial system, harnessing modern information technologies, and promoting further economic development of the country.

Keywords: *anti-corruption; anti-corruption system; optimization; public service; legal regulation; state policy; legislative support; administrative law*

Постановка проблеми

Стан протидії корупції на публічній службі в Україні до 2014 року можна охарактеризувати як системну проблему, яка існувала на різних рівнях урядової структури. Корупція проникла в різні складові державного апарату, включаючи правоохоронні органи, судову систему, податкову службу, місцеве самоврядування та інші. Відсутність ефективних антикорупційних законів і регуляторних механізмів ускладнювала боротьбу з корупцією. До того ж законодавство про конфлікт інтересів було недостатньо розвиненим. При цьому система державних закупівель, призначення на посади та надання адміністративних послуг є прозорою і вразливою до корупційних схем.

Після Революції Гідності 2013–2014 років значні зусилля були спрямовані на створення нових антикорупційних органів, таких як Національне агентство з питань запобігання корупції, Національне антикорупційне бюро України і Спеціалізована антикорупційна прокуратура, утворені громадські ради при антикорупційних органах, розвиток отримали журналістські розслідування, громадськість почала активно долучатися до контролю за владними процесами.

Незважаючи на кроки, які було зроблено в Україні для боротьби з корупцією у сфері публічної служби та які отримали значний суспільний резонанс, у системі протидії корупції все ще продовжують існувати певні проблеми, які перешкоджають євроінтеграційному вектору розвитку держави.

Серед вітчизняних вчених, які досліджували різноманітні аспекти системи протидії корупції у публічній службі, можна виділити А. Барана з розглядом принципів та правил професійної етики для працівників публічної служби та їх важливості у запобіганні корупції, О. Кочеткову з аналізом конкретних конвенцій та їхньої ефективності у боротьбі з різними видами корупції, В. Павліченка з обговоренням заходів, які необхідно вжити для адаптації національного законодавства до міжнародних стандартів та конвенцій, О. Прохоренка з розкриттям сутності корупції та її основних форм і проявів в українському суспільстві та ін. У роботах цих дослідників сформовані окремі напрямки вдосконалення системи протидії корупції у публічній службі, які потребують детального розгляду на рівні системи.

Тому *метою* статті є визначення актуальних проблем і напрямків вдосконалення системи протидії корупції у публічній службі. Її *новизна* полягає у новітньому розумінні напрямків вдосконалення системи протидії корупції у публічній службі. *Завданням* статті є розгляд стану протидії корупції в Україні до 2014 року; аналіз нормативно-правових та інституційних зрушень у системі протидії корупції після Революції Гідності 2013–2014 років; окреслення актуальних проблем у сфері протидії корупції у публічній службі, а також розгляд напрямків вдосконалення, спрямованих на зменшення рівня корупції і підвищення прозорості та ефективності публічної служби в цілому.

Нормативно-правові та інституційні зрушення у системі протидії корупції

М. Баран, аналізуючи стан протидії корупції в Україні до 2014 року, зазначає, що правоохоронні органи, такі як поліція та прокуратура, часто були недостатньо фінансово підтримані, що призводило до недостатнього розслідування корупційних справ та безкарності для корупціонерів [1, с.96]. Натомість, корупція мала великий вплив на різні сфери суспільства, включаючи економіку, судочинство, політику та систему публічних послуг. Це обмежувало економічний розвиток країни та підірвало довіру до державних інституцій.

Із 2014 року, як стверджує А. Мазак, Україна внесла значні зміни у систему протидії корупції в публічній службі. Одним із ключових кроків було створення Національного агентства з питань запобігання корупції (НАЗК) в 2015 році, який відповідає за здійснення контролю за доходами та майном посадових осіб, забезпечує декларування та публічну доступність цієї інформації [2, с.144]. Водночас введена електронна система декларування посадових осіб була покликана забезпечувати прозорість та публічний доступ до декларацій про доходи, майно та інтереси посадових осіб.

О. Прохоренко зауважує, що паралельно зі створенням цих спеціалізованих органів відбулися зміни в законодавстві, які передбачають посилення відповідальності посадових осіб за корупційні діяння. Були прийняті такі закони, як "Про очищення влади" і "Про прокуратуру", які вводять нові стандарти прозорості, відкритості та незалежності в публічну службу та правоохоронні органи [3, с.32; 4].

Також було запроваджено електронну систему закупівель "ProZorro", що дозволяє знизити ризик корупції в публічних закупівлях шляхом підвищення прозорості та конкуренції. Нарешті важливою складовою системи протидії корупції стала активна розбудова системи громадського контролю. Це включає створення громадських рад при антикорупційних органах, розвиток журналістських розслідувань, залучення громадських організацій до моніторингу та контролю за владними процесами.

Окреслені нами інституції та механізми мають на меті забезпечити ефективну боротьбу з корупцією в публічній службі. Проте ефективність цих заходів та системи суб'єктів протидії корупції є предметом постійної дискусії в Україні.

Загалом, як відзначає О. Кочеткова, система протидії корупції в публічній службі в Україні ві-

дтоді зазнала значних змін. Ці зміни спрямовані на забезпечення прозорості, відкритості, ефективності та відповідальності у державному управлінні та боротьбі з корупцією. Однак, необхідно продовжувати зусилля для підтримки та посилення цих реформ з метою побудови сильної та прозорої держави [5, с.142].

Незважаючи на кроки, які були зроблені в Україні для боротьби з корупцією у сфері публічної служби та які отримали значний суспільний резонанс, висвітлення у вітчизняних та зарубіжних засобах масової інформації, існують певні проблеми у чинній системі протидії корупції, коло яких ми спробуємо окреслити в межах даного дослідження. Так, Transparency International у проведеному аналізі стану корупції в Україні наголосили, що основною причиною такої повільної протидії корупції на публічній службі є брак політичної волі [6]. Відповідно конкретними недоліками організація називає: низький рівень залучення громадськості до перевірки доброчесності; не посилено НАБУ; не відбувся перезапуск НАЗК; введення електронних реєстрів декларацій мало незначний ефект, оскільки не до всіх реєстрів було отримано допуск НАЗК; не створено Служби фінансових розслідувань.

Проте, у зв'язку з тим, що даний аналіз відбувся у 2018 році, а наразі в Україні вже створено Бюро економічної безпеки, яке у цілому виконує роль служби фінансових розслідувань, а також, беручи до уваги той факт, що НАЗК було перезапущено після зміни політичної влади у 2019 році, то можна зазначити, що щонайменше частина антикорупційних рекомендацій, оголошених Transparency International, уже була успішно виконана державно-політичним керівництвом України.

Водночас на основі аналізу вищевказаних аналітичних документів та поглядів науковців нами сформовані актуальні проблеми в сфері протидії корупції у публічній службі.

1. Однією з найважливіших проблем ми вважаємо недостатні повноваження та ресурсну базу антикорупційних і правоохоронних органів. Адже, як зазначає В. Павліченко, недостатня ефективність вітчизняної системи суб'єктів протидії корупції полягає у тому, що деякі суб'єкти протидії корупції не мають достатніх ресурсів, повноважень та кваліфікації для ефективного виконання своїх функцій. Недостатній контроль та невідповідність санкцій також можуть послаблювати ефективність системи [7, с.361]. Також варто відзначити позицію О. Терещука, який наголошує на тому, що в Україні досі має місце

неправильне фінансове забезпечення антикорупційних органів. Україна зазнала труднощів із забезпеченням адекватного фінансування антикорупційних органів, таких як Національне антикорупційне бюро України (НАБУ) та Спеціалізована антикорупційна прокуратура (САП). Недостатнє фінансування може обмежувати їх здатність ефективно боротися з корупцією на високому рівні [8, с.18]. В додаток до цього правником і дослідником О. Федорком стверджується, що, незважаючи на впровадження електронних систем декларування майна та доходів посадових осіб, існують проблеми з доступом до інформації про фінансовий стан та можливі конфлікти інтересів посадових осіб. Це ускладнює ефективний контроль за їхньою діяльністю та може підірвати довіру громадськості [9, с.227].

2. Як зазначає С. Подоляка, неефективність координації між суб'єктами протидії корупції також визнається серйозним недоліком. В Україні існує кілька організацій, комітетів та агенцій, які займаються боротьбою з корупцією. Недостатня координація між ними може призводити до дублювання зусиль, пропуску важливої інформації та зниження ефективності боротьби з корупцією [10, с.295].

3. Часті й нерідко непередбачувані зміни в законодавстві можуть ускладнювати роботу суб'єктів протидії корупції та викликати правову невизначеність.

4. Недостатній контроль і залучення громадськості обмежує її здатність впливу на суб'єкти протидії корупції та контролю за їх діяльністю.

На нашу думку, це лише незначна частина недоліків, які були ідентифіковані у системі протидії корупції у сфері публічної служби в Україні.

Заходи для зменшення корупції та поліпшення прозорості й результативності державної служби

Водночас О. Макухін стверджує, що важливо розвивати та зміцнювати адміністративно-правовий фреймворк, пов'язаний з боротьбою з корупцією на публічній службі [11, с.56]. Так, оптимізація системи суб'єктів протидії корупції у публічній службі може бути реалізована шляхом втілення наступних напрямків вдосконалення, спрямованих на зменшення рівня корупції і підвищення прозорості та ефективності публічної служби в цілому.

1. Вдосконалення законодавчої бази є ключовим напрямком вдосконалення системи протидії корупції. У даному контексті наголошуємо на важливості розробки та прийняття нових ан-

тикорупційних законів, які враховують найкращі міжнародні практики та стандарти. До даного напрямку також відносимо посилення відповідальності посадових осіб за корупційні дії, встановлення прозорих правил фінансування політичних партій та зміцнення механізмів контролю за доходами посадових осіб. Разом з цим, рекомендуємо удосконалення антикорупційної експертизи чинних нормативно-правових актів та їх проєктів, нормативно-правове закріплення на рівні законів та підзаконних нормативно-правових актів правил етичної поведінки з метою встановлення чітких та однозначних норм, які стосуються доброчесності публічних службовців.

2. Також важливим напрямком визнається запровадження ефективного механізму міжвідомчої співпраці, у тому числі на рівні відповідних міжвідомчих наказів. Забезпечення обміну інформацією та координації дій є ключовим аспектом успішної боротьби з корупцією.

Вітчизняна дослідниця Р. Тучак акцентує увагу на тому, що ефективна система суб'єктів протидії корупції потребує співпраці та координації між різними органами та інституціями [12, с.12].

Так, І. Яцків закликає до створення окремого органу, який буде відповідальний за координацію діяльності антикорупційних органів. Цей орган може бути залучений до розробки стратегії боротьби з корупцією, може сприяти обміну інформацією та вирішенню конфліктних ситуацій між органами. Також науковець зауважує, що спільні навчання та обмін досвідом стануть надзвичайно корисним елементом на рівні організації тренінгів, семінарів та інших заходів, які сприяють обміну досвідом та зміцненню професійних навичок працівників антикорупційних органів [13, с.13].

Водночас ми акцентуємо увагу на важливості об'єднання аналітичних, технічних та фінансових ресурсів для забезпечення ефективності роботи та мінімізації дублювання функцій антикорупційних органів, створення міжвідомчих структур, таких як спільні робочі групи, що, у свою чергу, сприятиме зближенню, обміну досвідом та ефективній координації роботи різних органів.

3. Розробка та впровадження ефективних механізмів контролю за деклараціями про майно та доходи посадових осіб може зменшити можливість приховування корупційних доходів. Також слід розглянути впровадження технологій блокчейн у сфері публічних закупівель для забезпечення прозорості та унеможливлення фальсифікації даних.

4. Забезпечення високого рівня професійної підготовки та етичного стандарту серед публічних службовців сприятиме зниженню корупційних ризиків. Впровадження системи оцінки компетенцій та етичної культури, а також надання належної організаційної підтримки, фінансових стимулів задля додержання цих норм може покращити якість роботи публічних службовців. Цей напрямок також включає навчання з питань розслідування, аналізу фінансових операцій, правової експертизи та професійної антикорупційної етики.

5. Окремим напрямком є активне залучення громадськості до процесу протидії корупції. Це може здійснюватися шляхом створення механізмів зворотного зв'язку, публікації інформації про роботу антикорупційних органів, проведення незалежних аудитів та залучення громадських спостерігачів до процесу контролю.

Є. Харина наголошує на тому, що залучення громадськості неможливе без забезпечення прозорості у процесі роботи суб'єктів протидії корупції. Це може включати публікацію фінансової звітності публічних службовців, розкриття інформації про власність та майно, а також доступ до інформації про проведення антикорупційних розслідувань [14, с.182].

Важливо створити механізми для активної участі громадськості у процесі боротьби з корупцією. Цей напрямок можливо реалізувати шляхом залучення незалежних громадських організацій, журналістів та активних громадян до спостереження за роботою антикорупційних органів, а також забезпечення доступних цифрових анонімних механізмів, які дозволятимуть громадянам оперативно повідомляти про факти корупції.

Особливу увагу звертаємо на посилення правового та організаційного забезпечення захисту антикорупційних активістів та активізацію досудового розслідування кримінальних проваджень щодо нападів (тиску) на них, а також активізувати спільну роботу із ЗМІ з питань висвітлення поточної антикорупційної діяльності держави та притягнення винних до відповідальності, а також надання інформації щодо вчинених кримінальних правопорушень.

6. Удосконалення механізмів контролю в сфері протидії корупції у публічній службі. В. Побережний, розглядаючи у своїй публікації механізм оптимізації системи суб'єктів протидії корупції, пропонує припинити практику розширення повноважень публічної адміністрації за допомогою підзаконної нормотворчості, а також вва-

жає за доцільне посилення функції внутрішнього контролю в органах публічної адміністрації (фінансовий контроль та службові розслідування) [15, с.425].

7. Активне впровадження програмних підходів у сфері протидії корупції у публічній службі. Досліджуючи розвиток механізмів протидії виникненню корупції в сфері охорони здоров'я, Т. Попченко виділяє національний, регіональний та локальний рівні управлінського впливу на протидію корупції. На думку науковця, регіональний рівень передбачає розроблення регіональних програм [16, с.54]. Переважно дані програми зводяться до антикорупційних стратегій, ініційованих керівництвом певного регіону, що у більшості своїй перекликаються з національними стратегічними механізмами протидії корупції.

8. Окремим перспективним напрямком вважаємо налагодження активної співпраці між українськими антикорупційними органами та міжнародними організаціями, такими як Європейський Союз, Рада Європи та Міжнародний валютний фонд, зокрема, щодо отримання фінансової, технічної та юридичної підтримки. Також визнається необхідним створення Консультативної Ради міжнародних експертів при Верховній Раді України для допомоги в діяльності профільного комітету.

9. Необхідно зміцнювати незалежність та ефективність судової системи, щоб забезпечити ефективний розгляд справ та накладання справедливих покарань. Це може включати підвищення кваліфікації суддів, подолання "кадрового голоду" в судовій системі та впровадження механізмів швидкого і справедливого судочинства. Акцентуємо увагу на необхідності визначення чіткого переліку морально-етичних якостей та системи критеріїв їх визначення для членів Громадської ради доброчесності, які дозволятимуть останнім об'єктивно оцінювати етичність та доброчесність суддів та кандидатів на посаду судді.

10. Впровадження сучасних інформаційних технологій для забезпечення обміну інформацією між антикорупційними органами, автоматизації процесів та підвищення ефективності роботи.

11. Подальший економічний розвиток держави, що охоплює підтримку вітчизняного виробника та підприємницьких ініціатив, створення умов для виходу бізнесу з "тіні", у тому числі через розширення електронного документообігу, звітності, удосконалення системи публічних закупівель та лояльної та справедливої податкової політики держави, у тому числі у питаннях

надання податкових канікул.

Важливо розуміти, що вдосконалення системи протидії корупції потребує комплексного підходу та системних змін, елементом яких є впровадження запропонованих нами напрямків, спрямованих на підвищення прозорості, ефективності та взаємодії між різними антикорупційними органами.

Висновки

1. Після 2014 року в Україні відбулось створення нових антикорупційних органів, таких як Національне антикорупційне бюро України, Спеціалізована антикорупційна прокуратура, та Національне агентство з питань запобігання корупції. Важливою складовою системи протидії корупції стала активна розбудова системи громадського контролю, у тому числі створення громадських рад при антикорупційних органах, розвиток журналістських розслідувань, залучення громадських організацій до моніторингу та контролю за владними процесами.

2. Незважаючи на кроки, вжиті в Україні для боротьби з корупцією в сфері публічної служби, та враховуючи значний суспільний інтерес, існують проблеми у діючій системі протидії корупції. Зокрема, це обмежені повноваження та ресурси антикорупційних та правоохоронних органів, неефективність координації між ними,

часті зміни законодавства, недостатній контроль і залучення громадськості.

3. Оптимізація системи суб'єктів протидії корупції в публічній службі може бути реалізована через реформування законодавчої бази. Додаткові заходи включають в себе встановлення ефективних механізмів міжвідомчої співпраці та створення міжвідомчих структур. Важливим елементом є контроль за деклараціями посадових осіб, впровадження технологій блокчейн у сфері публічних закупівель та активне залучення громадськості до процесу протидії корупції. Заходи також передбачають удосконалення систем контролю, впровадження програмних підходів та співпрацю з міжнародними організаціями. Важливими аспектами є зміцнення незалежності та ефективності судової системи, визначення морально-етичних якостей членів Громадської ради доброчесності та впровадження сучасних інформаційних технологій.

Конфлікт інтересів

Як зазначає автор, конфлікт інтересів відсутній.

Вираз вдячності

Дослідження виконане відповідно до планів науково-дослідної роботи Академії праці, соціальних відносин і туризму.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Баран М. П., Красій М. О. Запобігання і протидія корупційним проявам та етика у системі публічної служби: навчально-методичний комплекс. Івано-Франківськ: Підпр. Голіней О.М., 2019. 156 с.
2. Мазак А. В. Запобігання і протидія корупційним проявам та етика у системі публічної служби: збірник нормативно-правових актів. Івано-Франківськ: Місто НВ, 2017. 208 с.
3. Прохоренко О. Я. Корупція по-українськи: Сутність, стан, проблеми: монографія. Київ: Національна академія державного управління при Президентові України, 2020. 166 с.
4. Про прокуратуру: Закон України від 14.10.2014 № 1697-VII. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18/ed20230709#Text> (дата звернення: 01.08.2023).
5. Кочеткова О. В. Конвенційний механізм протидії корупції в Європейському Союзі. *Юридична наука*. 2016. № 5. С. 139–145.
6. Індекс сприйняття корупції 2018. Transparency International. <https://tiukraine.org/research/index-spryinyattya-koruptsiyi-2018/> (дата звернення: 01.08.2023).
7. Павліченко В. М. Проблеми гармонізації національного нормативно-правового забезпечення праці державних службовців до міжнародного законодавства: дис. ... докт. юрид. наук: 12.00.05. Київ, 2017. 480 с.
8. Терещук О. В. Адміністративна відповідальність за корупційні правопорушення: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Одеса, 2021. 20 с.
9. Федорко О. О. Історичні етапи створення та функціонування органів по боротьбі з корупцією в Україні. *Порівняльно-аналітичне право України*. 2018. № 1. С. 227–230.
10. Подоляка С. А. Адміністративно-правове забезпечення протидії корупції в органах прокуратури України: дис. ... докт. юрид. наук: 12.00.07. Київ, 2019. 457 с.
11. Макухін О. О. Поняття корупції в Україні та ЄС: порівняльний аналіз, адміністративно-правовий аспект. *Вчені записки Таверійського національного університету імені В. І. Вернадського*. 2020. № 2. С. 55–60.
12. Тучак Р. М. Адміністративно-правові засади боротьби з корупцією: автореф. дис. ... канд. юрид.

- наук: 12.00.07. Харків, 2019. 23 с.
13. Яцків І. І. Адміністративно-правові засади протидії корупції в Україні: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Київ, 2021. 20 с.
 14. Харина Є. Я. Нормативне регулювання у сфері запобігання і протидії корупції в Україні. *Науковий вісник Міжнародного університету*. 2014. Вип. 10-2 (2). С. 181–184.
 15. Побережний В. В. Механізм обмеження корупційних дій державного службовця. *Університетські наукові записки*. 2021. № 3 (39). С. 424–428.
 16. Попченко Т. П. Розвиток державно-управлінських механізмів протидії виникненню корупції у сфері охорони здоров'я в Україні. *Збірник наукових праць Національної академії державного управління при Президентові України*. 2009. Вип. 1. С. 98–107.

REFERENCES

1. Baran, M. P., & Krasnyy, M. O. (2019). *Zapobihannya i protydiya koruptsiynym proyavam ta etyka u systemi publichnoyi sluzhby: navchalno-metodychnyy kompleks* [Prevention and countermeasures against corruption and ethics in the public service system: educational and methodological complex]. Ivano-Frankivsk: Pidpr. Holiney O.M. (in Ukr.).
2. Mazak, A. V. (2017). *Zapobihannya i protydiya koruptsiynym proyavam ta etyka u systemi publichnoyi sluzhby: zbirnyk normatyvno-pravovykh aktiv* [Prevention and countermeasures against corruption and ethics in the public service system: a collection of normative legal acts]. Ivano-Frankivsk: Misto NV (in Ukr.).
3. Prokhorenko, O. YA. (2020). *Koruptsiya po-ukrayinsky: Sutnist, stan, problemy* [Corruption in Ukrainian: Essence, condition, problems]. Monohrafiya. Kyiv: Natsionalna akademiya derzhavnoho upravlinnya pry Prezidentovi Ukrayiny (in Ukr.).
4. *Pro prokuraturu* [About the Prosecutor's Office]. Zakon Ukrayiny (14.10.2014 No. 1697-7). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18/ed20230709#Text> (in Ukr.).
5. Kochetkova, O. V. (2016). Konventsionnyy mekhanizm protydiyi koruptsiyi v Yevropeyskomu Soyuzi [The Conventional Mechanism for Combating Corruption in the European Union]. *Yurydychna nauka*, (5), 139–145 (in Ukr.).
6. *Indeks spryynyattya koruptsiyi 2018* [Index of perception of corruption 2018]. Transparency International. <https://tiukraine.org/research/indeks-sprynyattya-koruptsiyi-2018/> (in Ukr.).
7. Pavlichenko, V. M. (2017). *Problemy harmonizatsiyi natsionalnoho normatyvno-pravovoho zabezpechennya pratsi derzhavnykh sluzhbovtziv do mizhnarodnoho zakonodavstva* [Problems of harmonizing national regulatory and legal support for the work of civil servants to international legislation]. Doctor's thesis (12.00.05). Kyiv (in Ukr.).
8. Tereshchuk, O. V. (2021). *Administratyvna vidpovidalnist za koruptsiyni pravoporushennya* [Administrative responsibility for corruption offenses]. Extended abstract of candidate's thesis (12.00.07). Odesa (in Ukr.).
9. Fedorko, O. O. (2018). Istorychni etapy stvorenniya ta funktsionuvannya orhaniv po borotbi z koruptsiyeyu v Ukrayini [Historical stages of creation and functioning of anti-corruption bodies in Ukraine]. *Porivnyalno-analitychne pravo Ukrayiny*, (1), 227–230 (in Ukr.).
10. Podolyaka, S. A. (2019). *Administratyvno-pravove zabezpechennya protydiyi koruptsiyi v orhanakh prokuratury Ukrayiny* [Administrative and legal provision of combating corruption in the prosecutor's office of Ukraine]. Doctor's thesis (12.00.07). Kyiv (in Ukr.).
11. Makukhin, O. O. (2020). Ponyattya koruptsiyi v Ukrayini ta YES: porivnyalnyy analiz, administratyvno-pravovyy aspekt [Concept of corruption in Ukraine and the EU: comparative analysis, administrative and legal aspect]. *Vcheni zapysky Tavriyskoho natsionalnoho universytetu imeni V. I. Vernadskoho*, (2), 55–60 (in Ukr.).
12. Tuchak, R. M. (2019). *Administratyvno-pravovi zasady borotby z koruptsiyeyu* [Administrative and legal principles of fighting corruption]. Extended abstract of candidate's thesis (12.00.07). Kharkiv (in Ukr.).
13. Yatskiv, I. I. (2021). *Administratyvno-pravovi zasady protydiyi koruptsiyi v Ukrayini* [Administrative and legal principles of combating corruption in Ukraine]. Extended abstract of candidate's thesis (12.00.07). Kyiv (in Ukr.).
14. Kharyna, YE. YA. (2014). Normatyvne rehulyuvannya u sferi zapobihannya i protydiyi koruptsiyi v Ukrayini [Normative regulation in the field of prevention and counteraction of corruption in Ukraine]. *Naukovyy visnyk Mizhnarodnoho universytetu*, 10-2(2), 181–184 (in Ukr.).
15. Poberezhnyy, V. V. (2021). Mekhanizm obmezheniya koruptsiynykh diy derzhavnoho sluzhbovtsvya [The mechanism for limiting the corrupt actions of a civil servant]. *Universytetski naukovy zapysky*, 3(39), 424–428 (in Ukr.).
16. Popchenko, T. P. (2009). Rozvytok derzhavno-upravlinskykh mekhanizmiv protydiyi vynyknennyu

koruptsiyi u sferi okhorony zdorovya v Ukraini [Development of state-management mechanisms for combating the emergence of corruption in the field of health care in Ukraine]. *Zbirnyk naukovykh prats Natsionalnoyi akademiyi derzhavnoho upravlinnya pry Prezydentovi Ukrainy*, (1), 98–107 (in Ukr.).

ІНФОРМАЦІЯ ПРО СТАТТЮ (ARTICLE INFO)

Published in:
Форум права: 76 pp. 79–86 (3).

Related identifiers:

10.5281/zenodo.10041168

http://forumprava.pp.ua/files/079-086-2023-3-FP-Muzychuk_10.pdf

http://nbuv.gov.ua/UJRN/FP_index.htm_2023_3_10.pdf

License (for files):

[Creative Commons Attribution 4.0 International](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/)

Received: 14.09.2023

Accepted: 06.10.2023

Published: 13.10.2023

Available online: 13.10.2023

Cite as:

Музичук, Е. О. (2023). Актуальні проблеми та напрямки вдосконалення системи протидії корупції у публічній службі. *Форум Права*, 76(3), 79–86. <http://doi.org/10.5281/zenodo.10041168>

Muzychuk, E. O. (2023). Aktualni problemy ta napryamky vdoskonalennya systemy protydyi koruptsiyi u publichniy sluzhbi [Actual Problems and Directions for Improvement of the Anti-Corruption System in the Public Service]. *Forum Prava*, 76(3), 79–86. <http://doi.org/10.5281/zenodo.10041168>